

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

การต่างประเทศ, กระทรวง. (2540). กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย. คำจำกัดความของคำว่าผู้ลี้

ภัย. กรุงเทพมหานคร: กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย.

กุล ทองลิ้ม. ผู้ช่วยหัวหน้าภาคสนาม UNHCR อ.แม่สอด จ.ตาก. สัมภาษณ์, 30 มีนาคม 2548.

กรุงเทพธุรกิจ. 10 เม.ย. 2541 : 3

กรุงเทพธุรกิจ. 20 ต.ค. 2542 : 13,16

กรุงเทพธุรกิจ. 7 ธ.ค. 2542 : 2

กรุงเทพธุรกิจ. 10 พ.ค. 2545 : 14

กรุงเทพธุรกิจ. 2 ก.ค. 2546 : 13,16

เกรียงศักดิ์ นิธิพัฒนาศัย. (2546). เชื่อมช่องว่าง : ทางภาษาและวัฒนธรรมในการทำงานกับชาว

ต่างชาติ. กรุงเทพมหานคร: โพลีบุ๊คส์.

โกมาตร จึงเสถียรทรัพย์. (2546). อำนาจและคอร์รัปชัน : ถอดรหัสวัฒนธรรมราชการสาธารณสุข.

กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์.

ข่าวสด. 9 ก.ค. 2540 : 2

ข่าวสด. 22 ต.ค. 2543 : 9

คณะกรรมการเผยแพร่ และส่งเสริมงานพัฒนา. (2546). ทำเนียบองค์กรพัฒนาเอกชน.

กรุงเทพมหานคร: เซทไฟร์ ปรินต์ติ้ง.

คณะอนุกรรมการการวัฒนธรรมภาคเหนือสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ และสำนัก

งานส่งเสริมวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2542). บทความงานวิจัยและ

ประสบการณ์นักวิชาการ การแสวงหาและทิศทางการวิจัยวัฒนธรรม. เชียงใหม่.

จิราพร ขุนศรี. (2541). พฤติกรรมกรเปิดรับข่าวสาร การติดต่อกับสังคมภายนอก และทัศนคติกับ

การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชาวเขาเผ่าอาข่า พื้นที่ดอยแม่สอง อ.แม่จัน - อ.แม่ฟ้าหลวง

จ.เชียงราย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนาการ

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย. BRC. สัมภาษณ์, 16 กุมภาพันธ์ 2548.

เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย. IRC. สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2548.

เจ้าหน้าที่รัฐบาลกรมการปกครอง. อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2548

เจ้าหน้าที่รัฐบาลไทยฝ่ายทหาร. อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี. สัมภาษณ์, 4 มีนาคม 2548

ฉลองรัตน์ ยิงโพลย์. (2538). การแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อการปรับตัวทางวัฒนธรรมของ

- อาจารย์ชาวต่างประเทศของสถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจ ศศินทร์. วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนิดฐา ศรีธนนท์. (2545). รัฐบาลไทยและสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ
(UNHCR): ศึกษาการแก้ปัญหา นักศึกษาพม่าในประเทศไทย (พ.ศ.2531-2544).
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชา
ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชลิตา ทาเจริญศักดิ์. ผู้อำนวยการโครงการพิทักษ์สิทธิมนุษยชน. สภาเพื่อสิทธิมนุษยชนและการ
พัฒนาแห่งเอเชีย. สัมภาษณ์, 15 มีนาคม 2548.
- ชัยฤกษ์ ไตลังคะ. (2526). บทบาทของเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรต่อการยอมรับนวัตกรรมในการ
ทำนาดำของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยงในเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาลิน นานา. (2539). ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการสื่อสารกับความพึงพอใจในการสื่อสาร
และการทำงานของพนักงานไทยในบริษัทข้ามชาติ : เปรียบเทียบระหว่างญี่ปุ่นและ
อเมริกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศ
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาวินหม่อง. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2548.
- ประการัตน์ ขจรบุญ. นักกฎหมาย. IRC. สัมภาษณ์, 2 กุมภาพันธ์ 2548.
- ทรงสิทธิ์ จารุปาน. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย. UNHCR. สัมภาษณ์, 10 มกราคม 2548.
- ทรงสิทธิ์ จารุปาน. เจ้าหน้าที่ฝ่ายกฎหมาย. UNHCR. สัมภาษณ์, 25 มีนาคม 2548.
- ทิพาวดี เมฆสุวรรณค์. (2539). การบริหารมุ่งผลสัมฤทธิ์ กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการปฏิรูป
ระบบราชการ.
- โทบา. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2548.
- ไทยรัฐ. 28 มิ.ย. 2546 : 10
- ไทยรัฐ. 29 มิ.ย. 2546 : 18
- ไทยโพสต์. 2 ก.ค. 2540 : 9
- ธานีษฐ กองแก้ว. (2544). การสื่อสารและการปรับตัวของอาจารย์ต่างชาติในมหาวิทยาลัยไทย.
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยา ภาควิชาวิทยาและสื่อสารการ
แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- แนวหน้า. 8 ต.ค. 2541: 6
- บรรจง อมรชีวิน. (2547). วัฒนธรรมข้ามชาติกับการบริหารและการเจรจาต่อรอง.
กรุงเทพมหานคร: ซีเอ็ดยูเคชั่น.

ผู้จัดการรายวัน. 17 ธ.ค. 2540 : 12

ผู้จัดการรายวัน. 2 เม.ย. 2541 : 6

ผู้จัดการรายวัน. 7 เม.ย. 2541 : 6

ผู้จัดการรายวัน. 10 เม.ย. 2541: 3

ผู้จัดการรายวัน. 10 เม.ย. 2541: 5

ผู้จัดการรายวัน. 9 ต.ค. 2541 : 14

ผู้จัดการรายวัน. 30 ธ.ค. 2542 :16

ผู้จัดการรายวัน. 2 ก.ค. 2546 : 14-15

ผู้จัดการรายวัน. 3 ก.ค. 2546 : 1-2

พนมวรรณ ยามัสเสถียร. (2527). กฎหมายและการปฏิบัติต่อผู้อพยพชาวอินโดจีนในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พรพิมล ตรีโชติ. (2542). ชนกลุ่มน้อยกับรัฐบายพม่า. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พรพิมล ตรีโชติ. (2544). โครงการวิจัย นโยบายส่งกลับผู้พลัดถิ่นจากพม่าของไทย สถาบันเอเชีย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชนี เสงจรรยา, เมตตา วิวัฒน์านุกูล และถิรพันธ์ อนุวัชศิริวงศ์. (2538). แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.

โพสต์ทูเดย์ 3 ก.ค.2546 : 3

โพสต์ทูเดย์ 3 ก.ค.2546 : 8

ภัทรานุจ แสงจันทร์. (2542). สถานภาพการศึกษาวิจัยทางการสื่อสารระดับวัฒนธรรมในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวารสารวิทยา ภาควิชาวารสารวิทยาและสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภัลลิกา ทักษะไพบูลย์. (2545). ปัญหาและสู่ทางในการให้ความคุ้มครองผู้ลี้ภัยสตรีตามกฎหมายระหว่างประเทศ. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

มติชน. 6 เม.ย. 2548 : 10

มติชน. 21 พ.ย. 2540 : 11

มติชน. 19 ต.ค. 2543: 24

มติชน. 28 มิ.ย. 2546 : 24

มติชน. 3 ก.ค. 2546 : 2

มติชน. 6 ก.ค. 2548 : 13

มติชน. 22 ก.ค. 2546 : 16

มติชน. 26 พ.ค. 2547 : 28

มติชน. 27 ก.ย. 2547 : 14

มติชน. 27 พ.ย. 2547 : 9

มติชน. 28 มิ.ย. 2546 : 24

มติชน. 15 เม.ย. 2548 : 10

มหาดไทย, กระทรวง. (2548). ผู้อพยพ. แหล่งที่มา: <http://www.moi.go.th/refugee.htm> [2005, 15 April]

มหาดไทย, กระทรวง. (2542). เอกสารบรรยายสรุปพื้นที่พักพิงถ้ำหิน. ม.ป.ท.

มีงขวัญ สิ้นธุวงษ์. (2542). การฝึกอบรมทางวัฒนธรรมของบริษัทนานาชาติในประเทศไทย.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิทยา ภาควิชาวิทยาและสื่อสารการ
แสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เมตตา วิวัฒนานุกูล. (2545). การสื่อสารต่างวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาวิทยา

และสื่อสารการแสดง คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (อัดสำเนา)

รัฐบาลไทย. นโยบายรัฐบาล. แหล่งที่มา:

<http://www.thaigov.go.th/general/policy/thaksin2/pt-2-5.htm> [11 ธ.ค.2548]

ราชกุ่มา. สัมภาษณ์, 9 มีนาคม 2548.

ลิขิต ธีรเวคิน. (2539). แนวปฏิบัติตนของข้าราชการ ในยุคสมัยแห่งการปรับปรุงบริการภาครัฐเพื่อ

ประชาชน. กรุงเทพมหานคร : คณะกรรมการปฏิรูประบบราชการ.

วิจารณ์ พานิช. NGO. แหล่งที่มา: <http://www.gotoknow.org> [11 ธ.ค.2548]

วิจิต มันทาภรณ์ และ นพนิติ สุริยะ. (2494). อนุสัญญาว่าด้วยสถานภาพผู้ลี้ภัย (ค.ศ.1951)

ม.ป.ท.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กองการสัมพันธ์ระหว่างประเทศ. สำนักเลขาธิการคณะกรรมการแห่งชาติ

ว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ. (2537). วัฒนธรรม

อันหลากหลายของมนุษยชาติ (ฉบับภาษาไทย). กรุงเทพมหานคร: สำนักเลขาธิการ

คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมและสหประชาชาติ.

สยามโพสต์ 8 ก.ย.2540 : 20

สยามรัฐ. 15 ม.ค. 2541 : 12-13

สมเจตน์ ศรีกนก. หัวหน้าโครงการ. สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย. สัมภาษณ์, 11

กุมภาพันธ์ 2548.

สมบูรณ์ สุขสำราญ. (2533). ผู้ลี้ภัยอินโดจีน : ความคาดหวังในชีวิต. กรุงเทพมหานคร : สถาบัน

สาธารณกิจ มูลนิธิประชากร.

สมพงษ์ ชูมาก และอรณี นวลสุวรรณ. (2525). ปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีน: ท่าทีและการปฏิบัติของประเทศต่างๆและองค์การระหว่างประเทศ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สิทธิกาญจน์ วัชรคุปต์. (2544). สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติกับการเข้าร่วมแก้ไขปัญหาผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบตามแนวชายไทย-พม่า. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท สาขาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ภาควิชาความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพิศรา สุภาพ. (2536). สังคมและวัฒนธรรมไทย ค่านิยม ครอบครัว ศาสนา ประเพณี. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ. (2543). ภาพแห่งการลี้ภัยในประเทศไทย = Images: refuge in Thailand. ในโอกาสครบรอบ 25 ปี ความร่วมมือระหว่างรัฐบาลไทยและสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ 27 พ.ย. 2543 - 7 ม.ค. 2544.

อังกี ไสภินพรรักษา. ผู้ประสานงานฝ่ายบริหาร. องค์การมนุษยธรรมชายแดนไทย-พม่า. สัมภาษณ์, 10 กุมภาพันธ์ 2548.

อัมพิกา สายบัวโย. ผู้จัดการฝ่ายกิจกรรมรณรงค์. แอมเนสตี้ อินเตอร์เนชั่นแนล ประเทศไทย. สัมภาษณ์, 1 กุมภาพันธ์ 2005.

อัมรินทร์ เนียมสกุล. พลตำรวจตรี. ผู้บัญชาการ สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง. สัมภาษณ์, 1 มีนาคม 2548.

ภาษาอังกฤษ

Adra. Adra. Available from: <http://www.adra.or.th/thai/default.htm> [2005, 13 March]

Arlene Mahinay. Programme Manager VSO Thailand. Interview, 4 February 2005.

Bandit Somboonsiri. Release Assistant-Release Programme. JRS. Interview, 1 March 2005.

Bangkokpost. 19 Mar, 2005 : 4

BBC. (2004). Burmese Border Consortium Relief Programme Report for January to June 2004. Bangkok.

Boonprom Unsuwan. Asst. Protection Officer. UNHCR. Interview, 1 March 2005.

Catherine Breen Kamkong. Deputy Director Thailand. IRC. Interview, 2 February 2005.

Chaw Mon. Interview, 15 January 2005.

Coerr. COERR. Available from: http://www.coerr.org/about_us/about_us_eng.htm

[2005,13 March]

Cynthia Buiza. JRSAP Information officer. JRS. Interview, 3 February 2005.

Ganon, M. J. (2001). Understanding global cultures: Metaphorical journeys through 23 nations. 2nd ed. Thousand Oaks: SAGE.

Gudykunst, W. B. & Kim, Y. Y. (1992). Communication with strangers: An approach to intercultural communication. New York: McGraw-Hill.

Gudykunst, W. B., Ting-Toomey, S. & Nishida, T. (1996). Communication in Personal Relationships Across Cultures. Thousand Oaks: SAGE.

Gudykunst, W. B. (2004). Bridging difference: Effective Intergroup Communication. 4th ed. Thousand Oaks: SAGE.

Handicap-International. HI. Available from:

http://www.handicapinternational.org.uk/page_209.php [2005,14 March]

Icsasia. ICS. Available from: <http://www.icsasia.org/thailand.html> [2005,14 March]

Infante, D. A., Rancer, A. S. & Womack, D. F. (2003). Building communication theory. Prospect Heights, Illinois: Waveland Press.

Jandt, F. E. (2004). An Introduction to Intercultural Communication. 4th Edition. Thousand Oaks: SAGE.

Jeef. Shanti Volunteer Association. Available from:

<http://www.ieef.or.jp/ASIA/japan/SVA.html> [2005,14 March]

Kantima Kunjara. (1982). Communication Patterns Thai Students In The Process of Accultualtion. Doctoral dissertation. The University of Oklahoma Graduate College.

Koko. Interview, 15 January 2005.

Miller, Katherine. (1999). Organizational communication : approaches and processes. Belmont, Calif: Thomson/Wadworth.

Ncca. NCCA. Available from: <http://www.ncca.org.au> [2005,14 March]

Obi, Naoko. (2001). New Approaches to Refugee Issues? UNHCR Involvement in Countries of Origin in Asia. Bangkok: Institute of Asian Studies

Oxfamgb. Oxfam. Available from:

<http://www.oxfamgb.org/eastasia/thailand/thaipartth.html> [2005,13 March]

Panich Ngarmpatanapongchai. Pol.LT.Col. Inspector of sect.3. Interview, 1 March 2005.

Tatiana Varyukhina. Cultural Orientation Program Officer (Esp.Burmese Program). IOM.
Interview, 8 February 2005.

Thailandtops. TOPS. Available from: <http://www.thailand.tops.org>. [2005,14 March]

The Committee for Co-ordination of Services to Displaced Persons in Thailand. (1982).
The CCSDPT Handbook. Bangkok.

Theirc. IRC. Available from: <http://www.theirc.org/Thailand/index.cfm> [2005,13 March]

Thomas Joseph Dunleavy. Refugee Coordinator. Maryknoll. Interview, 10 February 2005.

Timothy Moore. Programme Coordinator. BBC. Interview, 10 February 2005.

Serpsy. Aide Medicale Internationale. Available from:

http://www.serpsy.org/actua_rapido/birmanie.html [2005,13 March]

United Nations. UNHCR. Available from:

<http://www.un.or.th/UNCT/UNHCR/unhcr.html> [2005,13 March]

Vilaiwan Phokthavi. Finance Manager JRS Asia-Pacific. Interview, 3 February 2005.

Wseha. ARC. Available from: <http://www.wseha.org> [2005,13 March]

Zoeweb. ZOA. Available from: <http://www.zoaweb.org> [2005,14 March]

ภาคผนวก

การลี้ภัยในประเทศไทย

ลำดับเหตุการณ์

ประเทศไทยมีประวัติศาสตร์อันยาวนานในการให้ที่ลี้ภัยแก่บุคคลที่หนีภัยประหัตประหารตลอด 25 ปีที่ผ่านมา ชาวเวียดนาม ลาว กัมพูชาและอื่นๆ จำนวนมากได้เข้ามาแสวงหาและพักพิงในประเทศไทย

การหลั่งไหลเข้ามาเกิดขึ้นภายหลังเหตุการณ์หลายระลอกดังที่ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาตินางโอกาตะ ได้กล่าวไว้ "หนึ่งในสภาพปัญหาทางมนุษยธรรมที่ซับซ้อน โศกสลดและย่ำแย่ที่สุดที่เราเคยประสบมา"

แม้ว่าวิกฤตการณ์ผู้ลี้ภัยอินโดจีนจะสิ้นสุดลงแล้ว แต่ปัจจุบันบุคคลพลัดถิ่นจากประเทศเมียนมาร์กว่า 100,000 คน ยังคงอาศัยอยู่ตามศูนย์พักพิงต่างๆ ตลอดแนวชายแดนไทยและเมียนมาร์

2518 :

ในปี พ.ศ.2518 ภายหลังเหตุการณ์ในประเทศกัมพูชา เวียดนามและลาว ชาวอินโดจีนจำนวนมากหลายพันคนเริ่มทยอยละทิ้งประเทศของตนผู้คนจำนวนมากเดินทางมายังประเทศไทย

รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยตกลงให้สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติเข้ามาดำเนินงานในประเทศไทย

2521 :

ภายหลังการล่มสลายของระบอบเขมรแดง ผู้ชนจำนวนมากเริ่มหลั่งไหลมายังประเทศไทย

2522 :

การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีน

เลขาธิการสหประชาชาติได้เรียกผู้แทนรัฐบาลจาก 65 ประเทศมาประชุมกัน ณ นครเจนีวา เพื่ออภิปรายถึงสิ่งที่ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัย ณ เวลานั้นได้ชี้แจง "วิกฤตการณ์ที่รุนแรงในเอเชียเอเชียตะวันออกเฉียงใต้" สำหรับ "ผู้ลี้ภัยและบุคคลพลัดถิ่นหลายแสนคน...สิทธิพื้นฐานที่จะมีชีวิตและความมั่นคงปลอดภัยอยู่ในภาวะเสี่ยงอย่างสูง" การประชุมมีวัตถุประสงค์เพื่อชะลอการหลั่งไหลออกมาของ

ผู้ลี้ภัย เพื่อปกป้องสิทธิที่จะแสวงหาสถานที่ลี้ภัย และเพื่อตกลงกันในเรื่องการแบ่งรับภาระร่วมกัน ซึ่งหลายประเทศได้ยอมรับผู้แสวงหาสถานที่ลี้ภัยไปตั้งถิ่นฐานใหม่ การประชุมดังกล่าวบรรลุสำเร็จทีเดียว สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติได้รับการร้องขอให้เข้ามาช่วยเหลือในการจัดตั้งและการจัดการศูนย์พักพิงสำหรับชาวกัมพูชากว่า 200,000 คน ศูนย์พักพิงเขาด่างและศูนย์อื่นๆ อีกหลายแห่งถูกจัดตั้งขึ้น

2523 :

ชาวเรือเวียดนาม การช่วยชีวิตกลางทะเล และโจรสลัด

ขณะที่เรือที่อัดแน่นไปด้วยชาวเวียดนามได้รับการช่วยเหลือจากเรืออื่นๆ กลางทะเล สัญญาขอความช่วยเหลือของเรือชาวเวียดนามบางลำถูกเมินเฉย หรือยิ่งเลวร้ายกว่านั้น เมื่อเรือของชาวเวียดนามถูกโจมตีจากโจรสลัดและพวกเขาถูกล้น ข่มขืนและในบางครั้งถูกฆ่าตาย ชาวเรือเวียดนามประมาณร้อยละ 10 จบชีวิตลงด้วยสภาพที่ โหดร้ายกลางทะเล

2524 :

โครงการต่อต้านโจรสลัด

ด้วยการสนับสนุนของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาและสำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยสหประชาชาติ กองทัพเรือไทยได้ส่งเรือและเครื่องบินออกลาดตระเวน และได้ช่วยชีวิตชาวเรือเวียดนามกลางทะเลจำนวนมาก

2532 :

การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วยปัญหาผู้ลี้ภัยอินโดจีน ครั้งที่สอง

กว่า 70 ประเทศได้ลงมติรับรองแผนปฏิบัติการสมบูรณแบบ (CPA) ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.

2532 แผนดังกล่าวประกอบด้วยวัตถุประสงค์ 5 ประการ

- เพื่อดำรงไว้ซึ่งหลักประกันของสถานที่ลี้ภัยชั่วคราวสำหรับผู้แสวงหาสถานที่ลี้ภัย
- เพื่อลดจำนวนของการลักลอบจับให้หนีและส่งเสริมการเดินทางออกที่ปกติ และส่งเสริมโครงการการอพยพ
- เพื่อจัดให้มี "กระบวนการพิจารณาสถานภาพผู้ลี้ภัยที่สอดคล้องกันในภูมิภาค โดยให้เป็นไปตามบัญญัติกฎหมายภายในและมาตรฐานการปฏิบัติที่เป็นที่ยอมรับในระดับระหว่างประเทศ"

- เพื่อสานต่อการส่งผู้ลี้ภัยอินโดจีนไปตั้งถิ่นฐานใหม่
- เพื่อส่งบุคคลที่พิจารณาแล้วว่าไม่ได้เป็นผู้ลี้ภัยกลับคืนสู่ประเทศมาตุภูมิ

2534 :

ข้อตกลงสันติภาพ กรุงปารีส

ในปี พ.ศ.2534 กลุ่มต่างๆ ที่สู้รบกันในกัมพูชาได้ลงนามในข้อตกลงสันติภาพ และในปฏิญญาว่าด้วยการฟื้นฟูและการบูรณะของกัมพูชาข้อตกลงประกอบด้วยบทบัญญัติว่าด้วยการกลับคืนสู่มาตุภูมิของชาวกัมพูชา 370,000 คน ที่อาศัยอยู่ในศูนย์พักพิงในประเทศไทยในช่วงระยะเวลาของการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งที่สนับสนุนโดยสหประชาชาติ ในปี พ.ศ.2536

ผู้อพยพในประเทศไทย

ผู้อพยพอินโดจีน

1. ความเป็นมา

นับตั้งแต่สงครามปฏิวัติอินโดจีนได้สิ้นสุดลงด้วยชัยชนะของฝ่ายคอมมิวนิสต์เป็นผลให้ประเทศต่าง ๆ ในคาบสมุทรมอินโดจีน 3 ประเทศ ได้แก่ กัมพูชา เวียดนาม และลาว ได้เปลี่ยนระบบการเมือง การปกครองและเศรษฐกิจไปสู่ระบบสังคมนิยม โดยเริ่มจากกัมพูชา เมื่อวันที่ 17 เมษายน 2518 เวียดนาม เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2518 และลาว เมื่อวันที่ 2 ธันวาคม 2518 ซึ่งผลของสงครามทำให้ข้าราชการ นักการเมืองฝ่ายปรปักษ์และพ่อค้า ต้องหลบหนีออกนอกประเทศโดยส่วนใหญ่มุ่งหน้ามายังประเทศไทย ดังนั้น ผู้อพยพที่เข้ามาในประเทศไทย จึงถูกจัดเข้าข่ายเป็นผู้เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และขัดต่อ พ.ร.บ. คนเข้าเมือง พ.ศ. 2522

2. แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้อพยพของทางการไทย

ด้วยความมีมนุษยธรรมรัฐบาลไทยจึงได้ให้ความช่วยเหลือผู้อพยพตามหลักสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยธรรม หลักมนุษยธรรมที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้ที่หนีร้อนมาพึ่งเย็น และหลักความมั่นคงของชาติ โดยควบคุมมิให้มีการเคลื่อนไหวทางการเมือง มิให้กระทบกระเทือนต่อราชฎรไทยและไม่ให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งแนวทางแก้ไขปัญหากลุ่มดังกล่าวมี 2 แนวทาง คือ

การส่งไปประเทศที่สาม (RESETTLEMENT) และการส่งกลับภูมิลำเนา (REPATRIATION) โดยไม่ให้มีการตั้งถิ่นฐานในประเทศไทย และได้ร่วมกับ UNHCR ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ และขั้นตอนของกฎหมายระหว่างประเทศ พร้อมประสานองค์กรเอกชน ระหว่างประเทศ (NGOs) เข้ามาให้ความช่วยเหลือบริการขั้นพื้นฐาน อาทิ การแจกจ่ายอาหาร การแพทย์ การสาธารณสุข การศึกษาและฝึกฝนอาชีพ

3. ผลจากการดำเนินการต่อผู้อพยพอินโดจีน

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2518 มีภารกิจต่อกลุ่มเป้าหมายผู้อพยพอินโดจีน ชาวลาว เวียดนาม และ กัมพูชา จำนวน 758,199 คน ซึ่งรัฐบาลไทยได้ให้พำนักอยู่ในประเทศไทยชั่วคราวระหว่าง ดำเนินกรรมวิธีส่งไปตั้งถิ่นฐาน ยังประเทศที่สาม และเดินทางกลับมาตุภูมิ ทั้งโดยสมัครใจ และเดินทางกลับอย่างเป็นทางการเป็นระเบียบ สรุปได้ดังนี้

- 1) **ผู้อพยพอินโดจีนที่ผ่านเข้ามาในประเทศไทย** จำนวน 758,199 คน จำแนกเป็น
 - ชาวลาว 359,930 คน
 - ชาวเวียดนาม 160,239 คน
 - ชาวกัมพูชา 238,030 คน
- 2) **ผู้อพยพชาวอินโดจีนที่เดินทางไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม** จำนวน 705,114 คน จำแนกเป็น
 - สหรัฐ 496,864 คน
 - ฝรั่งเศส 77,511 คน
 - แคนาดา 48,522 คน
 - ออสเตรเลีย 43,541 คน
 - นิวซีแลนด์ 6,572 คน
 - อื่น ๆ 32,074 คน
- 3) **ผู้อพยพชาวอินโดจีนสมัครใจกลับภูมิลำเนาเดิม** จำนวน 42,738 คน จำแนกเป็น
 - ชาวลาว 24,545 คน
 - ชาวเวียดนาม 16,679 คน
- 4) **ผู้อพยพชาวอินโดจีนเดินทางกลับอย่างเป็นทางการเป็นระเบียบ (ORP) ได้แก่**
 - ชาวเวียดนาม 1,916 คน

5) ผู้อพยพอินโดจีนตกค้างในปัจจุบัน ได้แก่

- ผู้อพยพชาวลาว ศูนย์ฯ บ้านนุโพ อ.เมือง ฯ จ.นครพนม จำนวน 38 คน

ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า

1. ความเป็นมา

นับแต่ปี 2527 เป็นต้นมารัฐบาลพม่าได้ปฏิบัติการปราบปรามกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่าอย่างรุนแรงและต่อเนื่อง ส่งผลให้มีผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าเดินทางหลบหนีเข้ามาในเขตไทย ซึ่งทาง รัฐบาลไทยได้ผ่อนปรนให้ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าเหล่านั้นอาศัยอยู่ในเขตไทยได้เป็นการชั่วคราว ตาม หลักมนุษยธรรมใน ฐานะผู้อพยพ และได้อำนวยความสะดวกในการส่งกลับมาตุภูมิอย่างเป็นระบบเมื่อ สถานการณ์เอื้ออำนวย

2. การดำเนินการของกระทรวงมหาดไทยต่อผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า มีดังนี้

- 1) ได้มอบให้จังหวัดเป็นผู้ดำเนินการตามนโยบายของสภาความมั่นคงแห่งชาติ (สมช.) ซึ่งในทางปฏิบัติจังหวัดจะร่วมกับฝ่ายทหาร และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเป็นผู้พิจารณา สถานการณ์ การกำหนดพื้นที่เพื่อใช้เป็นพื้นที่พักพิงชั่วคราว การจัดเจ้าหน้าที่เข้าไปปฏิบัติงาน โดยกระทรวงมหาดไทยจะเป็นผู้พิจารณาอนุญาตให้องค์การระหว่างประเทศ และ องค์การพัฒนาเอกชน จำนวน 19 องค์การ เข้าไปให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าในด้านต่าง ๆ ตามหลักมนุษยธรรม อาทิ เครื่องอุปโภคบริโภค การสาธารณสุข ฯลฯ
- 2) กระทรวงมหาดไทยได้ดำเนินการจัดทำทะเบียนประวัติผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก UNHCR

3. จำนวนผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าและพื้นที่พักพิงชั่วคราวในประเทศไทย

ปัจจุบันผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่าที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย มีจำนวนประมาณ 109,897 คน โดยอาศัยอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว จำนวน 9 แห่ง ใน 4 จังหวัด แยกได้ ดังนี้

1. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.ต้นยาง อ.สังขละบุรี จ.กาญจนบุรี
2. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.ถ้ำหิน อ.สวนผึ้ง จ.ราชบุรี
3. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.อู๋มเปี่ยม อ.พบพระ จ.ตาก

4. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.แม่หละ อ.ท่าสองยาง จ.ตาก
5. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.นุโพ อ.อุ้มผาง จ.ตาก
6. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.ใหม่ในสอย อ.เมืองฯ จ.แม่ฮ่องสอน
7. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.แม่สุริน อ.ขุนยวม จ.แม่ฮ่องสอน
8. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.แม่กองคา - ศาลา อ.แม่ละเรียง จ.แม่ฮ่องสอน
9. พื้นที่พักพิงชั่วคราว บ.แม่ลามาลหวง อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน

นโยบายของไทยในการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่ามีดังนี้

1. การควบคุม : ทางกรมไทยจะควบคุมผู้หนีภัยฯ เหล่านี้ไว้ในพื้นที่พักพิงบริเวณชายแดนไทย-พม่าและอนุญาตให้องค์กรพัฒนาเอกชน และองค์กรระหว่างประเทศเข้ามามีส่วนร่วมในการเลี้ยงดูจัดการศึกษา ฝึกอาชีพ ฯลฯ เพื่อให้บุคคลเหล่านี้สามารถพึ่งพาตนเองและเลี้ยงชีพได้ เมื่อเดินทางกลับสู่พม่าแล้ว

2. การนำไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่ 3 : ผู้หนีภัยจากการสู้รบที่มีปัญหาเรื่องการรักษาโรค การรวมครอบครัวในต่างประเทศ และการไม่สามารถรวมอยู่ในสังคมพม่าได้ทางการไทยจะพิจารณา ร่วมกับ UNHCR และประเทศต่างๆ เพื่อนำตัวไปตั้งถิ่นฐานในประเทศที่สาม

3. การแก้ไขปัญหาที่มีผลเป็นรูปธรรม : คือการแก้ไขปัญหาในประเทศต้นเหตุ UNHCR มีหน้าที่จะต้องเจรจากับรัฐบาลพม่าเพื่อเข้าไปมีบทบาทจัดการเรื่องผู้หนีภัยฯ ในเขตพม่า พร้อมกับจัดสร้าง/พัฒนาชุมชนให้ผู้หนีภัยสามารถอยู่ในพื้นที่ได้ต่อไป

ซึ่งการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยฯ ตั้งอยู่บนพื้นฐานของการแบ่งเบาภาระและความรับผิดชอบ (Responsibility Sharing) ระหว่างประเทศแรกรับ ประชาคมระหว่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ องค์กรพัฒนาเอกชนและประเทศต้นเหตุแห่งปัญหา (เอกสารสัมภาษณ์สังคี วิเศษพจนกิจ, 14 มีนาคม 2548)

ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2547 เป็นต้นไป UNHCR ไม่รับพิจารณาสถานภาพผู้ลี้ภัย โดยในปี พ.ศ.2548 รัฐบาลไทยมีนโยบายให้ผู้ลี้ภัยชาวพม่าซึ่งส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาและผู้ชุมนุม

เรียกร้องประชาธิปไตยในพม่า กลับเข้าไปอยู่ในศูนย์พักพิงชั่วคราวหรือค่ายผู้ลี้ภัยตามแนวชายแดนตั้งแต่ วันที่ 1 เมษายน พ.ศ.2548 และในวันที่ 31 มีนาคม พ.ศ.2548 เป็นวันสุดท้ายที่ผู้ลี้ภัยชาวพม่าทั้งหมดที่อยู่ภายใต้การคุ้มครองของ UNHCR จะต้องไปรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ไทย เพื่อย้ายเข้าสู่พื้นที่พักพิงชั่วคราวบริเวณชายแดนไทย-พม่า ปัจจุบันคนกลุ่มนี้มีสถานะภาพเป็นบุคคลในความห่วงใย (POC) ของ UNHCR ในขณะที่รัฐบาลไทยเรียกคนเหล่านี้ว่านักศึกษาพม่า และเสียงที่จะเรียกคนกลุ่มนี้ว่าผู้ลี้ภัย แม้ว่าคนเหล่านี้จะต้องกลับเข้าสู่ศูนย์พักพิงชั่วคราว แต่ไม่หมดสิทธิ์ไปประเทศที่ 3 (สัมภาระณทรงสิทธิ์ จารุปาน, 15 มีนาคม 2548) ซึ่งทาง UNHCR พยายามเจรจากับหน่วยงานด้านความมั่นคงที่รับผิดชอบให้ขยายเวลาการส่งคนเหล่านี้ออกไปก่อนและรัฐบาลคูเวตที่ไม่รับผู้ลี้ภัยเพิ่ม (มติชน, 6 เม.ย.2548 : 10) ส่วนในการเดินทางไปประเทศที่ 3 UNHCR จะประสานไปกับประเทศต่างๆ ในการรับ POC ไปตั้งรกรากใหม่ในประเทศที่ 3 ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาถาวรสำหรับผู้ลี้ภัยที่ไม่สามารถเดินทางกลับพม่าได้ รัฐบาลอนุญาตให้เพียงผู้ที่หนีภัยจากการสู้รบเท่านั้นที่สามารถเข้าไปอยู่ในพื้นที่พักพิงได้ ทำให้ผู้ลี้ภัยทางการเมืองและถูกละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างร้ายแรงไม่ผ่านเกณฑ์การเป็นผู้หนีภัยจากการสู้รบ (มติชน, 10 เม.ย.2548 : 10)

แนวทางปฏิบัติในกรณีที่มีผู้หนีภัยจากการสู้รบที่เข้ามาใหม่

กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการต่อผู้หนีภัยจากการสู้รบที่เข้ามาใหม่ (new arrival) (หนังสือ มท.ลับมาก ที่มท.0205/395 ลงวันที่ 11 มีนาคม พ.ศ.2542)

1. เมื่อมีผู้หนีภัยการสู้รบเดินทางเข้ามาในไทย ให้ประสานงานกับฝ่ายทหารจัดเตรียมพื้นที่พักรอไว้เพื่อรองรับ และให้การปลดอาวุธก่อนนำเข้าไปพื้นที่พักรอดังกล่าว
2. ให้แจ้งเจ้าหน้าที่ UNHCR ที่ประจำอยู่ในพื้นที่ทราบ และอนุญาตให้เข้าสังเกตการณ์ ณ พื้นที่พักรอหลังจากที่เจ้าหน้าที่ได้ทำการจัดระเบียบในพื้นที่พักรอแล้ว โดยยังไม่มี การลงทะเบียนผู้หนีภัยจากการสู้รบ
3. ในกรณีที่จำเป็นให้พิจารณา ให้องค์กรเอกชนเข้าไปช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมในพื้นที่พักรอได้

4. ให้จังหวัดตั้งคณะกรรมการ ซึ่งประกอบด้วยส่วนราชการที่เกี่ยวข้องในพื้นที่เพื่อทำการวินิจฉัยว่า สมควรจะอนุญาตผู้หนีภัยจากการสู้รบ ที่เดินเข้ามาใหม่เข้าไปพำนักในพื้นที่พักพิงชั่วคราว หรือส่งกลับภูมิลำเนา
5. เกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้ผู้หนีภัยจากการสู้รบ เข้าไปพำนักในพื้นที่พักพิงชั่วคราวหรือส่งกลับภูมิลำเนา ให้คำนึงถึงความปลอดภัยในชีวิตของผู้หนีภัยจากการสู้รบ สถานการณ์การสู้รบ บริเวณชายแดนและปัจจัยที่เกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ
6. การตัดสินใจรับหรือปฏิเสธการให้ที่พักพิงเป็นสิทธิของทางการไทย
7. ในกรณีที่คณะกรรมการที่จังหวัดจัดตั้งขึ้น ตามข้อ 4 พิจารณาอนุญาตให้ ผู้หนีภัยจากการสู้รบที่เดินทางเข้ามาใหม่เข้าพำนักในเขตไทยให้ทำการขนย้ายผู้หนีภัยจากการสู้รบจากพื้นที่พักออกไปยังพื้นที่พักพิงชั่วคราว (Temporary Shelter) และร่วมกับเจ้าหน้าที่ UNHCR ทำการลงทะเบียน²
8. ในกรณีที่คณะกรรมการจังหวัดจัดตั้งขึ้นตามข้อ 4 พิจารณาแล้วเห็นว่าสมควรส่งผู้หนีภัยจากการสู้รบกลับภูมิลำเนา ให้จังหวัดอำนวยความสะดวกในการส่งกลับอย่างปลอดภัย โดยมี UNHCR และองค์กรเอกชนให้ความช่วยเหลือ

บทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของ UNHCR

ผลการประชุมร่วมระหว่างรัฐบาลไทยกับ UNHCR (ครั้งที่ 1 เมื่อวันที่ 19-21 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2541, ครั้งที่ 2 เมื่อวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ.2541) ได้กำหนดบทบาทและขั้นตอนการดำเนินงานของ UNHCR เข้ามามีบทบาทในการช่วยเหลือผู้หนีภัยจากการสู้รบ เน้นการเป็นคนกลาง เป็นผู้รับรองความโปร่งใส ในการปฏิบัติงานของคนไทยต่อผู้หนีภัยจากการสู้รบ โดยมีความชัดเจนในทางปฏิบัติว่า UNHCR ไม่ใช่ผู้ปฏิบัติ กระทรวงมหาดไทยจะเป็นหน่วยงานหลักในการควบคุมดูแลผู้หนีภัยจากการสู้รบ

²ในการลงทะเบียนเจ้าหน้าที่ที่ทำหน้าที่ในการลงทะเบียนได้รับการฝึกอบรมในหลักเกณฑ์การประเมินสถานภาพ พึงบรรยายเพิ่มเติมเกี่ยวกับความรู้เรื่องกระบวนการและการคุ้มครองผู้ลี้ภัย โดยอาศัยสามเข้ามาช่วยแปล

ที่ประชุมตกลงในขั้นตอนการทำงาน ดังต่อไปนี้

หัวข้อ	ขั้นตอนการทำงานของ UNHCR	ขั้นตอนการทำงานของรัฐบาลไทย
1.การให้ที่พักพิง	<ul style="list-style-type: none"> * UNHCR เป็นผู้สังเกตการณ์ในการที่ทางการที่ทางการไทยพิจารณาประเมินสถานการณ์ในพื้นที่พักพิง ด้วยเหตุผลจากการสู้รบและผลกระทบของสงครามกลางเมือง * จะไม่มีการกำหนดสถานะ (screening) ผู้ที่เข้ามาในไทยเพื่อเปลี่ยนสถานะเป็นผู้ลี้ภัย 	<ul style="list-style-type: none"> * เป็นสิทธิของทางการไทยในการตัดสินใจรับหรือปฏิเสธให้ที่พักพิง * ในกรณีที่ทางการไทยเห็นควรรับให้ที่พักพิงแก่ผู้หนีภัยฯ พม่า บุคคลเหล่านี้จะต้องเข้าไปอยู่ในพื้นที่พักพิงชั่วคราวที่ทางการไทยกำหนดเท่านั้น หรือในกรณีที่ปฏิเสธที่พักพิงชั่วคราวในไทยพื้นที่ที่กำหนดก็จะต้องเดินทางกลับพม่า
2.การจัดทำทะเบียน	<ul style="list-style-type: none"> * UNHCR ช่วยเหลือทางการไทยในการจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยฯ ในพื้นที่พักพิงฯ บางแห่งที่ทางการไทยกำหนดเพื่อช่วยในการส่งกลับต่อไป 	<ul style="list-style-type: none"> * กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้อนุญาตให้ UNHCR ช่วยเหลือในการจัดทำทะเบียนในระหว่างการจัดทำทะเบียนผู้หนีภัย * ในระหว่างการจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยฯ อนุญาตให้ UNHCR เข้าทำงานชั่วคราว ในพื้นที่พักพิงฯ ได้ ซึ่งมีได้ความหมายว่าเป็นการจัดตั้งสำนักงาน UNHCR ในพื้นที่พักพิงฯ

หัวข้อ	ขั้นตอนการทำงานของ UNHCR	ขั้นตอนการทำงานของรัฐบาลไทย
3.การให้ UNHCR เข้าพื้นที่	<p>* UNHCR ได้รับอนุญาตให้เข้าพื้นที่พักอย่างอิสระและรวดเร็ว</p> <p>UNHCR จะต้องแจ้งส่วนกลางของราชการไทยล่วงหน้าก่อนการเข้าพื้นที่ในแต่ละครั้งเพื่อรับประกันความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ UNHCR</p>	<p>* กระทรวงมหาดไทย/ ฝ่ายทหารเป็นผู้อนุญาตการขอเข้าพื้นที่ของ UNHCR</p>
4.การส่งกลับ	<p>* หากผู้หนีภัยฯ ตัดสินใจเดินทางกลับเองรัฐบาลไทยอาจเชิญให้ UNHCR เข้าเป็นสักขีพยานในการเดินทางกลับโดย UNHCR อาจพิสูจน์ความสมัครใจเดินทางกลับของผู้หนีภัยฯ ได้โดยสอบถามจากหัวหน้าครอบครัวผู้หนีภัยฯ ไม่ใช่สอบถามรายบุคคลและจะต้องไม่เป็นวิธีการที่เป็นอุปสรรคต่อขั้นตอนการส่งกลับ</p> <p>* เมื่อสถานการณ์เอื้ออำนวยต่อการส่งกลับโดยมีการรับประกันความปลอดภัยและเดินทางกลับอย่างมีศักดิ์ศรี UNHCR จะช่วยเหลือการส่งกลับโดยความสมัครใจและหากไม่รับอนุญาตจากรัฐบาลพม่า UNHCR จะติดตามความปลอดภัยในการเดินทางกลับและให้ความช่วยเหลือด้านการปรับตัวสู่สภาพสังคมเดิมในพม่า</p>	<p>* ผู้หนีภัยฯ มีทางเลือกอย่างอิสระที่จะตัดสินใจเดินทางกลับเอง</p> <p>* กระทรวงมหาดไทย/ฝ่ายทหารจะประสานการส่งกลับโดยการตัดสินใจด้วยตนเองอย่างปลอดภัย</p>

หัวข้อ	ขั้นตอนการทำงานของ UNHCR	ขั้นตอนการทำงานของรัฐบาลไทย
	*UNHCR สนับสนุนการตัดสินใจของรัฐบาลไทยในการย้ายพื้นที่พักพิงฯ	
5.การย้ายพื้นที่พักพิง	* UNHCR จะช่วยเหลือในด้านการขนย้ายผู้หนีภัยฯ การจัดหาอุปกรณ์สำหรับสร้างสถานที่พักพิง ,การจัดหาน้ำดื่ม, การจัดตั้งรั้วรอบพื้นที่พักพิงและการจัดทำทะเบียนผู้หนีภัยฯ	* กระทรวงมหาดไทย/ฝ่ายทหารมีสิทธิที่จะดำเนินการบังคับใช้การตัดสินใจการย้ายพื้นที่พักพิงให้บรรลุผลได้ * ในกรณีนี้ผู้หนีภัยฯ มีทางเลือก 2 ทาง คือ ย้ายเข้าพื้นที่พักพิงฯ แห่งใหม่ หรือเดินทางกลับพม่า
6.คอยช่วยในการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยฯของ UNHCR	* จากพื้นฐานการจัดการระบบการให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัยฯในพื้นที่พักพิงฯ ที่มีอยู่ในปัจจุบัน UNHCR อาจให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติมในพื้นที่พักพิงฯ โดยผ่านรัฐบาลไทย ซึ่งจะเป็นการให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นขั้นพื้นฐานเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการเป็นปัจจัยที่ดึงดูด * UNHCR จะประสานกระทรวงมหาดไทยในการให้ความช่วยเหลือดังกล่าว	* การให้ความช่วยเหลือใดๆ ต้องได้รับความเห็นชอบโดยรัฐบาลไทย * กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจในการควบคุมดูแลการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการจัดการในพื้นที่พักพิงฯ

หัวข้อ	ขั้นตอนการทำงานของ UNHCR	ขั้นตอนการทำงานของรัฐบาลไทย
7.มาตรการระยะยาว	<ul style="list-style-type: none"> * UNHCR จะคงการเจรจากับพม่าต่อไปเพื่อให้ UNHCR มีบทบาทในการติดตามความปลอดภัยในการส่งกลับ และการให้ความช่วยเหลือด้านการปรับสุขภาพสังคม เดิมในพม่าโดยเร็ว * ในการดำเนินการเจรจากับพม่า UNHCR จะเจรจาทำให้พม่ามีความเชื่อมั่นและไว้วางใจใน UNHCR 	<ul style="list-style-type: none"> * คณะอนุกรรมการ ไทย-พม่า เพื่อแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยฯ และแรงงานผิดกฎหมายชาวพม่าจะหารือกันในกลุ่มของคณะกรรมการฯ ดังกล่าวเกี่ยวกับวิธีการ หรือแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ทั้งนี้ที่ประชุมตกลงว่าให้นำขั้นตอนการทำงานดังกล่าวข้างต้นมาปฏิบัติทันทีและถือว่าขั้นตอนการทำงานข้างต้นเป็นขั้นแรกสำหรับการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยฯ ชาวพม่าในประเทศไทย โดยที่ประชุมตกลงกันว่า ควรให้มีการหารือระหว่างรัฐบาลไทยและ UNHCR เช่นนี้ ในกรณีที่จำเป็นเพื่อการประสานงานและการปฏิบัติงานที่ประสิทธิภาพตามขั้นตอนการทำงานดังกล่าว (เอกสารบรรยายสรุป พื้นที่พักพิงชั่วคราวบ้านถ้ำหิน อำเภอสวนผึ้ง จังหวัดราชบุรี, ม.ป.ป.)

องค์กรพัฒนาเอกชนต่างชาติที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ลี้ภัย

เป็นองค์กรที่ไม่ได้ดำเนินงานโดยรัฐบาลได้เข้ามาดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้พลัดถิ่นใน ประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2517 (สมพงษ์ ชูมาก และอรรพรรณ นवलสุวรรณ,2525) แบ่งเป็นดังนี้

องค์กรพัฒนาเอกชนทั้งองค์กรพัฒนาเอกชนไทยและองค์กรพัฒนาเอกชนต่างชาติ อันได้แก่

1.องค์กรที่เป็นสมาชิกของคณะกรรมการประสานงานองค์การช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในประเทศไทย (Committee For Co-Ordination of Services To Displaced Persons In Thailand) มีทั้งสิ้น 17 องค์กร แบ่งงานการให้ความช่วยเหลือออกเป็น 3 ด้าน ดังนี้

- **องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร ที่พักและการบรรเทาทุกข์**

TBBC (Thailand- Burmese Border Consortium)

ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2527 เพื่อให้ความช่วยเหลือทางด้านอาหารและอุปกรณ์บรรเทาทุกข์แก่ผู้ อพยพ (displace person) ตามแนวชายแดนไทย-พม่า โดยเชื่อมั่นว่าจะสามารถบรรเทาและป้องกัน ความขัดแย้ง/ความเสียหายต่างๆได้ นอกจากนั้นแล้ว TBBC ยังให้ความช่วยเหลือด้านอาหาร 2,500 กิโลแคลอรีต่อผู้ใหญ่ 1 คน 1 วัน นอกนั้นยังให้เสื้อ มุ้ง ผ้าห่ม อุปกรณ์ก่อสร้าง เสื่อ ผ้าและเชือกเพลิง ประกอบอาหาร นอกจากนั้นแล้วยังทำงานที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานอื่นที่ให้บริการด้านศึกษาและ การแพทย์ โดยผ่าน CCSDPT และ TBBC ยังให้ความรู้เพื่อใช้ในการประกอบอาชีพแก่บุคคลเหล่านี้ เมื่อเขากลับไปที่บ้านด้วยความสมัครใจเมื่อสถานการณ์ต่างๆสงบผู้ลี้ภัยจะได้มีวิชาชีพติดตัว

(http://www.ncca.org.au/cws/at_work_with_our_partners/asia/thailand)

จุดประสงค์หลักของ TBBC ให้ความช่วยเหลือหลัก 2 อย่างคือ

1.ให้ความช่วยเหลือทางด้านอาหาร เช่น ข้าว 35% พริก ถ่าน น้ำมันพืช ถ่านในการ หุงต้ม เป็นต้น

2.ให้วัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างในศูนย์โดยการประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยทุกอย่างทำอยู่ ภายใต้การอนุมัติของกระทรวงมหาดไทย (สัมภาษณ์ อังกี ไสภินพรักษา, 15 กุมภาพันธ์ 2548)

- **องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการศึกษา**

COERR (Catholic Office for Emergency Relief and Refugees)

ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 เป็นองค์กรอิสระในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ลี้ภัย ผู้อพยพและผู้ยากไร้ทั้งหลาย โดยให้ความช่วยเหลือโดยปราศจากอคติทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนาและความคิดทางการเมือง โดยขอรับความช่วยเหลือของ COERR จะให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนแก่ผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ได้ผลกระทบจากการหลังไหลเข้ามาของผู้ลี้ภัย (http://www.coerr.org/about_us/about_us_eng.htm)

ADRA (Adventist Development and relief Agency)

หน่วยพัฒนาและบรรเทาทุกข์มิชชันนารีคริสตจักรเซเวนเดย์แอดเวนติสแห่งประเทศไทย คือ องค์กรคริสเตียน ที่อุทิศการทำงานด้านการสาธารณสุขกุล ในประเทศไทย เพื่อมุ่งพัฒนาและบรรเทาทุกข์ แก่ผู้ประสบภัยพิบัติต่าง ๆ รวมทั้งผู้ตกทุกข์ได้ยากและด้อยโอกาสในสังคม โดยมีได้ดำเนินถึง เชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิ ความเชื่อ เพศและการเมือง และมีได้มุ่งหาผลประโยชน์ทางธุรกิจแต่อย่างใด (<http://www.adra.or.th/thai/default.htm>)

BDEPT (Burma Distance Education Programme-Thailand)

ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาผ่านทางไกล โดยเรียนผ่านทางไปรษณีย์ มีศูนย์อยู่ที่จังหวัดตาก กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอนและราชบุรี

CT (Consortium Thailand)

ได้ดำเนินการจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ.2527 โดยมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่เขตพญาไท กทม. และมีสำนักงานสาขาแม่สอด จ.ตาก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงิน เครื่องอุปโภคบริโภคและสอนภาษาอังกฤษให้กับผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบในพื้นที่พม่าโดยมีวิธีการดำเนินงาน โดยดำเนินการจัดส่งข้าวสาร, ปลากระป๋องและเกลือ นอกจากนี้ยังได้ส่งชาวพิเศษให้กับโรงพยาบาลขององค์กร ในพื้นที่พม่า เพื่อเตรียมไว้สำหรับผู้ป่วยเป็นวัณโรค ส่งเกลือ ปลากระป๋องให้กับพื้นที่พม่าต่างๆ ในห้วงต้นเดือนละ 1 ครั้ง มุ่งกับยุง 1 หลัง พร้อมผ้าห่ม 2 ผืน/ปี ให้ทุกคนครบถ้วนรวมทั้งเครื่องใช้ในครัวเรือน, อุปกรณ์การศึกษาและวัสดุก่อสร้าง (สิทธิกาญจน์ วัชรคุปต์, 2544 ภาคผนวก ฉ)

IRC (International Rescue Committee)

เริ่มเข้ามาทำงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2519 ในการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวเวียดนาม กัมพูชาและลาว ปัจจุบันได้ให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวพม่ารวมทั้งชนกลุ่มน้อยต่างๆในประเทศพม่าไม่ว่ามอญ กะเหรี่ยง คะเรนยี ไทยใหญ่ เป็นต้น (<http://www.theirc.org/Thailand/index.cfm>) โดยให้ความช่วยเหลือผู้อพยพลี้ภัยทั้งในกรุงเทพฯและในศูนย์พักพิงชั่วคราว ใน 3 ด้าน ดังนี้

- 1.ด้านสุขภาพ ให้ความในการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและด้านการแพทย์
- 2.ด้านพัฒนาชุมชน เช่น เรื่องการเกษตรและเรื่องอาหาร
- 3.การฝึกอบรมการจัดการ เช่น การดูแลองค์กร, การจัดการทรัพยากรมนุษย์รวมทั้งในด้านการจัดการการเงิน เป็นต้น (สัมภาษณ์ Katherine Breen Kamkong, 2 กุมภาพันธ์ 2548)

JRS (Jesuit Refugee Service)

เป็นองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านการส่งกลับ ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายรวมถึงการให้บริการด้านการแพทย์แก่ผู้ลี้ภัย

ICS (International Christelijk Steunfonds Asia)

องค์กรไม่แสวงผลกำไรคริสเตียน ได้รับเงินสนับสนุนจากประเทศเนเธอร์แลนด์และเบลเยียม นอกจากนั้นยังได้รับเงินบริจาคจากประเทศต่างๆ มีสำนักงานช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยงที่จังหวัดตาก ช่วยในการสร้างโรงเรียน จัดหาอุปกรณ์การศึกษา การสอนและเสื้อผ้าตลอดตามแนวชายแดน ไทย-พม่า (<http://www.icsasia.org/thailand.html>)

SVA (Shanti Volunteer Association)

จุดประสงค์ช่วยในการสนับสนุนการศึกษา พัฒนาหมู่บ้านตามชนบท พื้นที่สลัมและการฝึกอบรมด้านอาชีพในประเทศไทย ลาวและกัมพูชา รวมทั้งการให้ความช่วยเหลือฉุกเฉิน (<http://www.jeef.or.jp/ASIA/japan/SVA.html>)

TOPS (Taipei Overseas Peace Service)

องค์กรสัญชาติไต้หวันแรกเริ่มได้ให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยอินโดไชน่าตามแนวตะวันออกของประเทศไทย ตั้งขึ้นมาเมื่อปี พ.ศ.2539 ให้ความช่วยเหลือทางด้านการศึกษาแก่ผู้ลี้ภัยในศูนย์พักพิง

และช่วยพัฒนาชุมชนได้ให้การช่วยเหลือบริเวณพื้นที่ชายแดนจังหวัดตาก อ.แม่หละ อ.อุ้มเปี้ยมใหม่ และ อ.นุโพธิ์ (<http://thailand.tops.org.tw/ENG.HTM>)

WEAVE(Women's Education for Advancement and Empowerment)

องค์กรเอกชนที่ทำงานเกี่ยวข้องกับผู้ลี้ภัยพม่ามีภารกิจคือการศึกษาให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ผู้ลี้ภัย

ZOA (ZOA Refugee Care the Netherlands)

ทำงานกับผู้ลี้ภัยชาวกะเหรี่ยงเป็นหลัก ความช่วยเหลือหลักคือการศึกษา ในปี พ.ศ.2546 ZOA ได้มีกิจกรรมให้การศึกษาแก่ผู้ลี้ภัยในศูนย์พักพิงในเรื่องของการฝึกอบรมสายอาชีพแก่นักเรียน 1,700 คนในงานเกี่ยวกับด้านเกษตรกรรม ทอผ้า เย็บผ้า การจัดการ การทำอาหารและงานเกี่ยวกับวิศวกรรม (<http://www.zoaweb.org/Page/sp1913/ml1/Index.html>)

- องค์กรที่ให้ความช่วยเหลือด้านอนามัย

AMI (Aide Medicale Internationale)

ตั้งแต่ พ.ศ.2527 AMI ได้เข้ามาให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์และงานด้านการอนามัยแก่ชนกลุ่มน้อยชาวพม่า นอกจากนั้นแล้วยังได้ให้การอบรมแก่คนเหล่านี้เพื่อเป็นเจ้าหน้าที่ทางการแพทย์ซึ่งปัจจุบันมีศูนย์อยู่ที่ค่ายนุโพธิ์และอุ้มเปี้ยมที่จังหวัดตาก (http://www.serpsy.org/actua_rapido/birmanie.html)

ARC (ARC International)

ได้เริ่มให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวพม่าทางด้านฝั่งตะวันออกของพม่า เมื่อปี พ.ศ.2535 ได้เข้าไปในศูนย์ที่อุ้มเปี้ยมเพื่อให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัย โดนเน้นไปที่เด็กและสตรี ปัจจุบันได้ให้ความช่วยเหลือตามศูนย์พักพิงชั่วคราว 3 แห่ง โดยได้ให้การช่วยเหลือในการให้บริการสาธารณสุขแม่และเด็ก การฝึกอบรมการนวดครรภ์ การดูแลเด็กแรกเกิด การให้การศึกษาด้านการคุมกำเนิด น้ำสุขอนามัยรวมทั้งบริการต่างๆเกี่ยวกับสุขภาพ นอกจากนี้ยังได้ให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยจากคลื่นซึนามิ (<http://www.wseha.org/International>)

COERR (Catholic Office for Emergency Relief and Refugees)

ตั้งขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 เป็นองค์กรอิสระในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัย ผู้ลี้ภัย ผู้อพยพ และผู้ยากไร้ทั้งหลาย โดยให้ความช่วยเหลือโดยปราศจากอคติทางเพศ เชื้อชาติ ศาสนาและความคิดทางการเมือง โดยขอรับความช่วยเหลือของ COERR จะให้ความช่วยเหลือเร่งด่วนแก่ผู้ประสบภัยทางธรรมชาติ ให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยและให้ความช่วยเหลือคนไทยที่ได้ผลกระทบจากการหลั่งไหลเข้ามาของผู้ลี้ภัย (http://www.coerr.org/about_us/about_us_eng.htm)

HI (Handicap International)

เข้าทำงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2525 โดยเริ่มแรกให้ความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์แก่ผู้ลี้ภัยที่พิการตามศูนย์พักพิงตลอดแนวชายแดนไทย-เขมร ภารกิจปัจจุบันคือการจัดหาวิทยวะเทียม จัดโปรแกรมการฟื้นฟูแก่ผู้ลี้ภัยที่พิการ รวมทั้งเหยื่อจากทุ่นระเบิด ฝึกฝนผู้เชี่ยวชาญในท้องถิ่นในการจัดทำวิทยวะเทียมและศึกษาความเสี่ยงของทุ่นระเบิด อีกทั้งให้การศึกษแก่ผู้ลี้ภัยและการฟื้นฟูแก่ผู้ลี้ภัยก่อนและหลังที่จะกลับมาตุภูมิ (http://www.handicapinternational.org.uk/page_209.php)

IRC (International Rescue Committee)

เริ่มเข้ามาทำงานในประเทศไทยตั้งแต่ปี พ.ศ.2521 ในการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวเวียดนาม กัมพูชาและลาว ปัจจุบันได้ให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยชาวพม่ารวมทั้งชนกลุ่มน้อยต่างๆ ในประเทศพม่าไม่ว่ามอญ กะเหรี่ยง คะเรนนี่ ไทยใหญ่ เป็นต้น

(<http://www.theirc.org/Thailand/index.cfm>)

โดยให้ความช่วยเหลือผู้อพยพลี้ภัยทั้งในกรุงเทพฯและในศูนย์พักพิงชั่วคราว ใน 3 ด้าน ดังนี้

1. ด้านสุขภาพ ให้ความในการจ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลและด้านการแพทย์
2. ด้านพัฒนาชุมชน เช่น เรื่องการเกษตรและเรื่องอาหาร
3. การฝึกอบรมการจัดการ เช่น การดูแลองค์กร, การจัดการทรัพยากรมนุษย์รวมทั้งในด้านการจัดการการเงิน เป็นต้น (สัมภาษณ์ Katherine Breen Kamkong, 2 กุมภาพันธ์ 2548)

MHD (Malteser Germany)

เป็นองค์กรเอกชนเยอรมันให้ความช่วยเหลือทางการแพทย์

MSF (Medecins Sans Frontieres-France)

ครั้งแรกได้ให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยตามแนวชายแดนลาว กัมพูชาและเวียดนามที่มา

ทางเรือ แล้วได้ทำงานในการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยจนถึงปัจจุบัน MSF ได้ให้ความช่วยเหลือด้านการแพทย์กับผู้ลี้ภัยจำนวน 38,000 คน โดยสมาชิกแรกเริ่มส่วนใหญ่เป็นชนกลุ่มน้อยชาวกะเหรี่ยงทำงานทางด้านการศึกษากับผู้ลี้ภัยที่ป่วยในคลินิกและนอกคลินิก รวมทั้งการจัดส่งน้ำ นอกจากนี้แล้วยังให้ความช่วยเหลือด้านอาหารแก่ผู้ป่วย คนท้องและแม่ที่ให้นมบุตร

นอกจากนั้นแล้วยังมีองค์กรพัฒนาเอกชนอื่นๆ ดังต่อไปนี้

AI - *Amnesty International Thailand*

BI - *Burmese Issues*

BRC - *Bangkok Refugees Center*

CCT - *The Church of Christ in Thailand*

CARE - *Care International in Thailand*

Dianokia

Drum Publications

Forum-Asia - *Asian Forum For Human Rights And Development*

Friends without Borders

The Law Society of Thailand (สหภาพทนายความแห่งประเทศไทย)

Images Asia

Map - *Map Foundation for The Health and Knowledge of Ethnic Labor*

Maryknoll Thailand

NCCM - *National Catholic Commission on Migration*

PATH - *Program For Appropriate Technology in Health*

PPAT - *The Planned Parenthood Association of Thailand*

Save The Children Fund-UK South-East, East Asia & The Pacific Regional Office

Save The Children Fund-US Asia Area

SMRU - *Shoklo Malaria Research Unit*

TACDB- *Thai Action Committee For Democracy in Burma*

TBMF - *Thailand Baptist Missionary*

TERRA - *Towards Ecological Recovery And Regional Alliance*

TRC - *Thai Red Cross Society (สมาคมกาชาดไทย)*
 VSO - *Voluntary Service Overseas*
 WVFT - *World Vision Foundation of Thailand (มูลนิธิวิศุภานิมิตแห่งประเทศไทย)*
 INTERAID- *Interaid International Thailand*
 สถานพยาบาล ดร.ชินเทีย
 องค์กรเดอะแฟมิลี่ (The Family)
 NI-SEA (*Nonviolence International Southeast Asia Regional Office*)
 OXFAM (Great Britain)

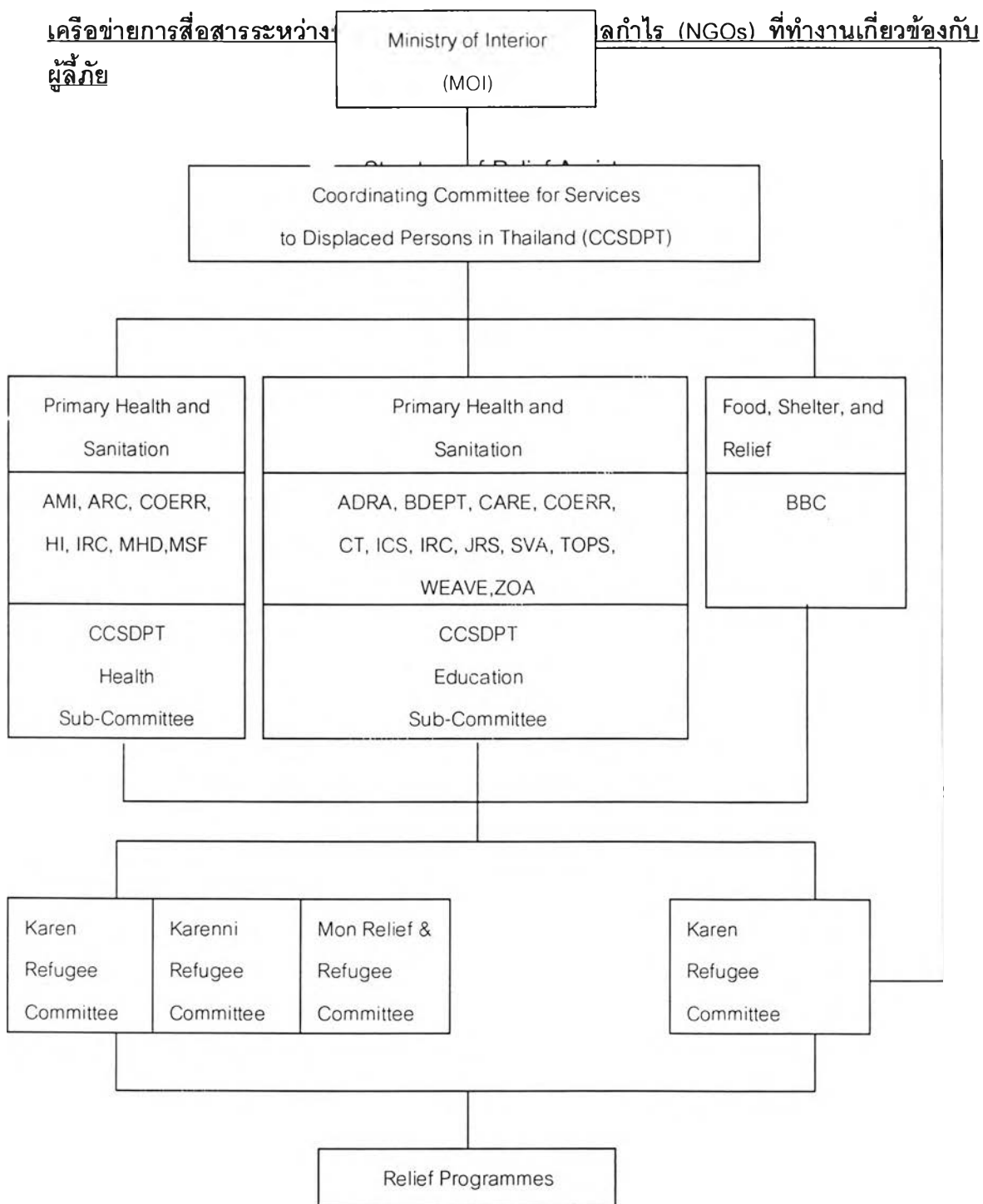
2. องค์กรที่กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้พิจารณาอนุญาต จำนวน 19 องค์กร ดังนี้

1. ADRA - *Adventist Development and Relief Agency*
2. AMI - *Aide Medicale Internationale*
3. ARC - *ARC International*
4. IRC - *International Rescue Committee*
5. COERR - *Catholic Office for Emergency Relief and Refugees*
6. TOPS - *Taipei Overseas Peace Service*
7. ZOA - *ZOA Refugee Care The Netherlands*
8. HI - *Handicap International*
9. TBBC - *Thailand- Burmese Border Consortium (Diakonia, IRC, NCA, TBMF, ZOA)*
10. MSF - *Medecins Sans Frontieres-France*
11. ICS - *International Christelijk Steunfonds Asia*
12. JRS - *Jesuit Refugee Service*
13. MHD - *Malteser Germany*
14. BDEPT - *Burma Distance Education Programme-Thailand*
15. WEAVE - *Women's Education for Advancement and Empowerment*
16. CT - *Consortium Thailand*
17. SVA - *Shanti Volunteer Association*

18. สมาคมวางแผนครอบครัว

เริ่มแรกในการทำงานเกี่ยวกับผู้ลี้ภัย/ผู้หนีภัยจากการสู้รบเน้นเรื่องของการวางแผนครอบครัว ต่อมาเมื่อเรื่องของการป้องกันอนามัยการเจริญพันธุ์ สมาคมดูแลเรื่องของการวางแผนครอบครัวภายในศูนย์พักพิงชั่วคราว เริ่มจากพื้นที่ทางตะวันตกหนีจากพม่าพื้นที่ทางแม่หละ พ.ศ.2542 เริ่มดำเนินการโครงการวางแผนครอบครัวและอนามัยการเจริญพันธุ์ รวมทั้งส่งเสริมการให้ความรู้ของงานที่เกี่ยวข้องด้านสิทธิผู้หนีภัยจากการสู้รบให้รู้สถานะของผู้ลี้ภัยตามกฎหมาย ส่งเสริมทักษะอาชีพให้สตรีในพื้นที่พักพิง ส่งเสริมด้านกีฬาให้กับคณะกรรมการเยาวชนในพื้นที่พักพิง เผยแพร่ความรู้ทั่วไปในการฝึกอบรมการจัดการ ฝึกผู้ลี้ภัยในศูนย์ให้เป็นวิทยากรให้ความรู้แก่ผู้ลี้ภัยด้วยตนเอง ฝึกอบรมในการให้บริการด้านคลินิกและช่วยส่งเสริมอาชีพเสริม ซึ่งการส่งเสริมเรื่องอาชีพกระทรวงมหาดไทยเกรงว่าจะเป็นเชิงพาณิชย์ ดังนั้นเรื่องใดก็ตามที่เป็นเชิงพาณิชย์จะถูกเว้นไว้ อีกทั้งยังได้มีแลกเปลี่ยนความรู้กับองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ ที่ทำงานลักษณะเดียวกัน เชิญเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่อยู่ในพื้นที่นั้นๆ มาให้เป็นวิทยากรเผยแพร่ความรู้กับผู้ลี้ภัยหรือนำเจ้าหน้าที่ในองค์กรเข้าไปดูงานการทำของโรงพยาบาลนอกพื้นที่ เพื่อให้เห็นขั้นตอนการดูแลอย่างได้มาตรฐานในการให้บริการ โดยที่ผ่านมาสมาคมได้รับการยอมรับในการให้บริการดูแลรักษาอย่างมีมาตรฐาน เนื่องจากได้มีการประเมินทั้งภายในและภายนอกองค์กร โดยภายในองค์กรจะสุ่มเยี่ยมตามบ้านที่รับบริการถึงความพึงพอใจในการได้รับบริการ ส่วนภายนอกองค์กรจะมีโรงพยาบาลมาช่วยดูแลและประเมินผลเป็นต้น (สัมภาษณ์สมเจตน์ ศรีกนก, 7 กุมภาพันธ์ 2548)

19. คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ม.มหิดล (<http://www.moi.go.th/refugee.htm>)

ที่มา : Burmese Border Consortium Relief Programme ,January to June 2004

**รายชื่อองค์กรกุศล NGOs ที่ปฏิบัติงานกับกระทรวงมหาดไทย
ในการให้ความช่วยเหลือ ผู้หลบหนีภัยจากการสู้รบ บริเวณชายแดนไทย - พม่า
ด้าน จ ตาก แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี และราชบุรี**

ลำดับ ที่	รายชื่อ NGOS	ชื่อโครงการ	พื้นที่ปฏิบัติงาน (จังหวัด)
1.	AMI (AIDE MEDICALE INTERNATIONAL)	1.โครงการด้านการแพทย์ 2.โครงการแจกจ่าย (Health Messenger Magazine)	ตาก/แม่ฮ่องสอน ตาก/แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี / ราชบุรี
2.	IRC (INTERNATIONAL RESCUE COMMITTEE)	1.โครงการรักษาสุขภาพ และระบบ การสุขภาพ 2.โครงการรักษาสุขภาพตาเบื้องต้น	แม่ฮ่องสอน นครพนม/ราชบุรี ตาก/แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี
3.	COERR (CATHOLIC OFFICE EMERGENCY RELIEF AND REFUGEE)	1.โครงการแจกจ่ายเครื่องอุปโภค บริโภค 2. การแจกจ่ายอุปกรณ์การศึกษา/ กีฬา 3.โครงการอบรมภาษาอังกฤษ และ ฝึกวิชาชีพ 4.โครงการอนุรักษ์ทรัพยากร ธรรมชาติ 5.โครงการสังเคราะห์แก๊ ผู้ด้อยโอกาส	ตาก/แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี ราชบุรี ราชบุรี ตาก/แม่ฮ่องสอน กาญจนบุรี / ราชบุรี ตาก/กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอน/ ราชบุรี
4.	ARC (AMERICAN REFUGEE COMMITTEE)	โครงการดูแลสุขภาพ และสาธารณ สุข	ตาก/กาญจนบุรี
5.	ZOA REFUGEE CARE (NETHERLANDS)	โครงการด้านการศึกษา และอบรม เสริมวิชา การเกษตรเลี้ยงสัตว์	ตาก/กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอน/ ราชบุรี

ลำดับ ที่	รายชื่อ NGOs	ชื่อโครงการ	พื้นที่ปฏิบัติงาน (จังหวัด)
6.	HI (HANDICAP INTERNATIONAL)	1.โครงการผลิตอุปกรณ์ อวัยวะเทียม และฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ 2.โครงการอบรมความรู้เรื่องกับระเบิด	แม่ฮ่องสอน/ตาก ราชบุรี/ แม่ฮ่องสอน แม่ฮ่องสอน/ตาก ราชบุรี
7.	BBC (BURMESE BORDER CONSORTIUM)	โครงการแจกจ่าย เครื่องอุปโภคบริโภค	แม่ฮ่องสอน/ตาก ราชบุรี/ กาญจนบุรี
8.	MSF (MEDECINS SANS FRONTIERES)	โครงการด้านการแพทย์	ตาก/กาญจนบุรี ราชบุรี
9.	ICS (INTERNATIONAL CHRISTELIJK STEUNFONDS)	โครงการแจกจ่ายอุปกรณ์การศึกษา	ตาก
10.	TOPS (TEIPEI OVERSEAS PEACE SERVICE)	1.โครงการด้านการศึกษา 2.โครงการ Extremely Vulnerable Individuals	ตาก
11.	JRS (JESUIT REFUGEE SERVICE)	โครงการจัดระบบการศึกษา	แม่ฮ่องสอน
12.	MHD (MALTESER HILFSDIENST AUSLANDIENST E.V.)	โครงการช่วยเหลือ ด้านการแพทย์	แม่ฮ่องสอน
13.	DEP (DISTANCE EDUCATION PROGRAM)	โครงการศึกษาทางไปรษณีย์	ตาก/กาญจนบุรี แม่ฮ่องสอน/ ราชบุรี
14.	WEAVE (WOMEN 'S EDUCATION FOR ADVANCEMENT)	โครงการศูนย์พัฒนาเด็ก	แม่ฮ่องสอน
15.	SVA (SHANTI VOLUNTEER ASSOCIATION)	โครงการกิจกรรม ห้องสมุดสำหรับเด็ก	แม่ฮ่องสอน
16.	CONSORTIUM - ประเทศไทย	โครงการแนะนำการศึกษา	ตาก/แม่ฮ่องสอน
17.	คณะเวชศาสตร์เขตร้อน ม.มหิดล	โครงการศึกษาวิจัยมาลาเรีย	ตาก
18.	สมาคมวางแผนครอบครัว	โครงการส่งเสริมอนามัย การเจริญพันธุ์และการวางแผนครอบครัว	ตาก

ลำดับ ที่	รายชื่อ NGOS	ชื่อโครงการ	พื้นที่ปฏิบัติงาน (จังหวัด)
19.	ADRA – Thailand (Adventist Development and Relief Agency)	โครงการสนับสนุนโรงเรียนมัธยม	ตาก

สำนักงานศูนย์ดำเนินการเกี่ยวกับผู้อพยพ

กองการต่างประเทศ สป.

โทร. 0 2222 1141 ถึง 50 ต่อ 51161 หรือ 51162

การแจกจ่ายอาหารให้แก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า

องค์การเอกชน (NGOs) ที่ได้รับอนุญาตให้แจกจ่ายอาหารให้แก่ผู้หนีภัยการสู้รบจากพม่า ในพื้นที่พักพิงชั่วคราว ทั้ง 9 แห่ง ใน 4 จังหวัด มีรายละเอียดตามตารางดังนี้

ชื่อ NGO	ผู้อำนวยการ	ชื่อโครงการ	พื้นที่ปฏิบัติงาน	ปริมาณแจกจ่าย
BBC	Mr. John Edward Dunford	โครงการ แจกจ่ายเครื่อง อุปโภคบริโภค	1.จ.แม่ฮ่องสอน ได้แก่ อ.เมืองฯ อ.ขุนยวม อ.สบเมย และ อ.แม่สะเรียง 2.จ.ตาก ได้แก่ อ.อุ้มผาง อ.พบพระ และ อ.ท่าสองยาง 3.จ.กาญจนบุรี ได้แก่ อ.สังขละบุรี 4.จ.ราชบุรีได้แก่ อ.สวนผึ้ง	<u>ข้าวสาร</u> ผู้ใหญ่: 16 กก./คน/ เดือน เด็ก : 8 กก./ คน/ เดือน <u>ปลาร้าและกะปิ</u> 1 กก./คน/เดือน <u>พริก</u> :250 กรัม/คน/ เดือน <u>เกลือ</u> :1 กก./คน/ เดือน <u>ถั่วเหลือง</u> ผู้ใหญ่: 1.5กก./คน/ เดือน เด็ก: 750 กรัม/คน/ เดือน <u>น้ำมันปรุงอาหาร</u> ผู้ใหญ่: 1 ลิตร/คน/ เดือน

ชื่อ NGO	ผู้อำนวยการ	ชื่อโครงการ	พื้นที่ปฏิบัติงาน	ปริมาณแจกจ่าย
				เด็ก: 0.5 ลิตร/คน/ เดือน <u>ถ่านอัด</u> 7 กก./คน/เดือน <u>มุ้ง</u> : 1 หลัง/3 คน <u>ผ้าห่ม</u> : 1 ผืน/ 2 คน

(<http://www.moi.go.th/refugee.htm>)

สำหรับองค์กรที่ทำหน้าที่ฝึกอบรมทางวัฒนธรรมให้แก่ผู้ลี้ภัยปัจจุบันมีเพียง IOM (The International Organization for Migration) ซึ่งได้เข้ามาดำเนินการมาในประเทศไทยเป็นระยะเวลา 27 ปี ตั้งแต่วันที่ 25 เมษายน ค.ศ.1975 เริ่มแรกในการให้ความช่วยเหลือในการตั้งถิ่นฐานให้กับผู้ลี้ภัยอินโดจีนในเรื่องของการหาที่อยู่ ถาวร ประเทศไทยเป็นสมาชิกของ IOM เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม ค.ศ.1986 สำหรับหน่วยงานรัฐบาลที่ IOM ได้ทำการเจรจาติดต่อกับคือกระทรวงการต่างประเทศและกระทรวงมหาดไทยสำหรับเรื่องของการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยในการเดินทางเป็นภาระกิจที่สำคัญอย่างหนึ่งของ IOM สำหรับประเทศไทยทาง IOM ได้ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้อพยพเกือบ 1 ล้านคนในการเดินทาง ช่วยเหลือให้ผู้อพยพได้พบกับครอบครัว, การให้บริหารด้านการแพทย์และการช่วยเหลือในการตั้งถิ่นฐานไปยังประเทศแคนาดา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์และสหรัฐอเมริกา ทาง IOM ยังช่วยในเรื่องเอกสาร การเดินทาง ความช่วยเหลือที่สนามบินต่างๆ รวมทั้งในเรื่องของการตรวจร่างกายตามต้องการของประเทศนั้นที่จะเดินทางไปทั้งการไปอยู่ถาวรหรือในระยะชั่วคราวและยังให้ความช่วยเหลือในการฝึกอบรมวัฒนธรรมแก่ผู้อพยพก่อนเดินทางไปประเทศที่ 3 อีกด้วย ปัจจุบัน IOM ในกรุงเทพฯ ได้ให้ความช่วยเหลือในการตั้งถิ่นฐาน 2 เรื่องหลักใหญ่ๆ คือ

1. ให้ความช่วยเหลือในการตั้งถิ่นฐานไปประเทศสหรัฐอเมริกา จำนวน 15,000 คน ซึ่งเป็นคนมั่งที่อาศัยอยู่ศูนย์บริเวณสำนักสงฆ์ถ้ากระบอก จังหวัดสระบุรี
2. ความช่วยเหลือในเรื่องการตั้งถิ่นฐานคนพม่าในประเทศไทยที่จะไปประเทศที่ 3 โดยส่วนมากก็จะไปประเทศสหรัฐอเมริกา (เอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ The International Organization for Migration-IOM ม.ป.ป.)

นอกจากนั้นแล้วยังมีการจัดการฝึกอบรมทางวัฒนธรรมให้กับผู้ลี้ภัยที่จะเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดย Cultural Orientation Resource Center (COR) โดยมีการฝึกอบรมที่สถานทูตสหรัฐอเมริกาในประเทศไทยที่กรุงเทพมหานคร โดยจัดให้กับผู้ลี้ภัยพม่า มอญ กะเหรี่ยง ฉาน ระยะเวลา 2 วัน 16 ชั่วโมง แต่ยังไม่ประกาศนโยบายบัตรให้ The United States Refugee Program ได้ให้การช่วยเหลือผู้ลี้ภัยหลายพันในการตั้งรกรากในสหรัฐอเมริกาต่อปี ซึ่งผู้ลี้ภัยเหล่านี้ได้ผ่านกระบวนการโดยองค์กรหลายแห่งรวมทั้งองค์กร NGOs และส่วนหนึ่งของการเตรียมพร้อมคือการฝึกอบรมวัฒนธรรมให้กับผู้ลี้ภัย ซึ่งผู้ลี้ภัยส่วนใหญ่จะต้องผ่านการอบรมนี้ก่อนเดินทางมาประเทศที่ 3 ในทำนองเดียวกันหน่วยงานที่ช่วยในการตั้งรกราก (resettlement agencies) ทั่วมัธยมก็มีการให้ความรู้เรื่องการฝึกอบรมแก่ชุมชนผู้ลี้ภัยที่เข้ามาใหม่ (<http://www.culturalorientation.net/index.html>) สำหรับ IOM เป็นหน่วยงานที่เตรียมเรื่องการฝึกอบรมวัฒนธรรมที่ใหญ่ที่สุดภายใต้ US Refugee Program นอกจากนี้ IOM ยังได้จัดเตรียมเรื่องการเดินทางของผู้ลี้ภัยทั้งหมดในการเดินทางมายังประเทศสหรัฐอเมริกา นอกจากนั้นแล้วยังมีในเรื่องของการให้บริการตรวจสุขภาพ ในเรื่องของการเดินทางมายังสหรัฐอเมริกา ทาง IOM จะเป็นฝ่ายจัดการสำรองออกค่าเดินทางให้ก่อน จนกว่าผู้ลี้ภัยมีความพร้อมระดับหนึ่งหรือมีญาติที่มีความพร้อมต้องจ่ายเงินคืนในแก่ IOM ในเรื่องค่าใช้จ่ายในการเดินทาง

นโยบาย กระทรวงมหาดไทย ในการกำกับ ดูแล การปฏิบัติงานขององค์การกุศลเอกชน

1. กิจกรรมแต่ละประเภท ให้มีเจ้าหน้าที่สับเปลี่ยนกันเข้าไปปฏิบัติงานเท่าที่จำเป็นเท่านั้น เช่นการแจกจ่ายอาหาร เสื้อผ้า รวมถึงอุปกรณ์การเรียนการสอนอนุญาตให้มีเจ้าหน้าที่เพียง 1-2 คนเท่านั้น ส่วนการดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ลี้ภัยนั้นต้องดำเนินการเอง โดยมีเจ้าหน้าที่ NGOs เป็นผู้แนะนำและไม่ให้เจ้าหน้าที่ NGOs อยู่ ประจำในพื้นที่ที่อยู่อาศัยของผู้ลี้ภัย
2. เจ้าหน้าที่ NGOs จะต้องมียุติบัตรประจำตัวที่กระทรวงมหาดไทยออกให้เพื่อแสดงตัวระหว่างปฏิบัติงานในหน้าที่ และจะต้องติดบัตรในขณะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งจะปฏิบัติงานได้เฉพาะบริเวณพื้นที่ที่ได้รับอนุมัติตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในบัตรอนุญาต
3. ก่อนที่เจ้าหน้าที่ NGOs จะเดินทางเข้าพื้นที่ จะต้องไปรายงานตัวที่จังหวัดและอำเภอ

ในเขตพื้นที่รับผิดชอบดูแล เพื่อรับทราบนโยบายของทางราชการ อาทิ ห้ามเข้าไปในเขตประเทศพม่า และในพื้นที่ที่ไม่ปลอดภัย รวมถึงให้จังหวัดพิจารณาการขยายเวลาอยู่ในประเทศไทยแก่เจ้าหน้าที่ NGOs ที่ปฏิบัติงานประจำในพื้นที่

4. องค์กรฯจะต้องรายงานผลการปฏิบัติงานต่อกระทรวงมหาดไทย โดยผ่านจังหวัดทุกๆ 3 เดือน และจังหวัดจะประเมินผลการปฏิบัติงานมายังกระทรวงมหาดไทยด้วย

5. กิจกรรมการจัดส่งยา และเวชภัณฑ์ของ NGOs ที่ปฏิบัติงานด้านการแพทย์และการรักษาพยาบาลนั้น ได้แจ้งให้องค์กรฯนำตัวอย่างยาไปให้หน่วยสาธารณสุขจังหวัดตรวจสอบก่อนทุกครั้ง เพื่อควบคุมจำนวนและคุณภาพผลิตภัณฑ์ก่อนการจัดส่งเข้าพื้นที่

6. สำหรับกิจกรรมการให้ความช่วยเหลือในโครงการการศึกษากระทรวงฯ ได้กำหนดเงื่อนไขดังนี้

6.1 ในการสอนจะอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ NGOs เป็นผู้ให้คำปรึกษา แนะนำครูผู้สอนที่เป็นผู้หลบหนีฯ เท่านั้น และการให้ความช่วยเหลือ ต้องไม่ส่งผลกระทบต่อราชอาณาจักรไทย บริเวณรอบศูนย์ฯ

6.2 ไม่อนุญาตให้ทำการสร้างอาคารเรียนถาวร แต่อนุญาตให้สร้างเป็นลักษณะอาคารเรียนชั่วคราวในพื้นที่เท่าที่จำเป็น โดยไม่ให้มีการขยายพื้นที่เพิ่มเติม

6.3 กรณีที่พื้นที่ใดยังไม่มีอาคารเรียนชั่วคราว อนุญาตให้จัดหาพื้นที่เท่าที่จำเป็นภายในศูนย์ฯ เพื่อดำเนินการในเรื่องการศึกษาได้

7. การให้ความช่วยเหลือของ NGOs จะดำเนินการเฉพาะผู้หลบหนีฯ ที่เป็นพลเรือนเท่านั้น โดยไม่มีการประชาสัมพันธ์ ไม่มีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องทางการเมือง และการปฏิบัติงานจะต้องไม่มีผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างไทยกับพม่า

8. หากเจ้าหน้าที่องค์กรฯปฏิบัติงานไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ให้จังหวัดดำเนินการตามขั้นตอน คือการตักเตือน การงดต่อขยายเวลาอยู่ในประเทศไทย และรายงานให้กระทรวงฯ ทราบ แต่หากยังมีการฝ่าฝืนให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัติตรวจคนเข้าเมือง (เอกสารบรรยายสรุปพื้นที่พักพิงถ้ำหิน, ม.ป.พ.)

Middle East and Asia - CO Training Overseas

CO training is provided by ICMC (International Catholic Migration Commission), IOM (International Organization for Migration), or refugee staff at the US Embassy

Sites with Cultural Orientation	Nationalities/Ethnicities	Length of Training	Certificate?
*Jordan, Amman (US Embassy)	Iraqi, Sudanese and others (including Stateless - Bedouins, Somalis, as well as other nationalities)	2 days-16 hrs	No
Kuwait (ICMC)	Iraqi and others (Somali, Ethiopian, Iranian, stateless)	3 days-18 hrs	No
Lebanon, Beirut (ICMC)	Iraqi, Sudanese, and others (Somali, Congolese, Algerian, Afghan, Iranian)	3 days-18 hrs.	No
*Pakistan, Islamabad (ICMC)	Afghan, Iranian, Iraqi (Farsi), Somali	1/2 day	No
*Syria, Damascus (IOM)	Iraqi, Sudanese, and others (Afghan, Iranian, Somali, Jordanian, Algerian)	3 days-15 hrs.	No
Thailand, Bangkok (US Embassy)	Burmese and others (Mon, Karen, Pao Shan)	2 days-16 hrs.	No
*Turkey, Istanbul (ICMC)	Iranian, Iraqi, Afghan, Nigerian, Ethiopian, and others (Uzbek, Somali, Kenyan)	3 days-18 hrs.	No
*Vietnam, Ho Chi Minh City (IOM)	Vietnamese	-	No
Yemen (ICMC)	Sudanese, Iraqi, Somali, Ethiopians, and others (Vietnamese, Syrian)	3 days- 18 hrs.	No

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาวสุรวดี เทพสันต์ เกิดเมื่อวันที่ 13 มกราคม พ.ศ.2525 ที่อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง เรียนจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา สายศิลป์ภาษาเยอรมัน สำเร็จการศึกษาปริญญารัฐศาสตรบัณฑิต คณะรัฐศาสตร์ สาขาวิชาการเมืองการปกครอง จากมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2545 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาวาทวิทยาและสื่อสารการแสดง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546